

Hra s následným promýšlením biblického textu

J 5,1-18 Uzdravení u rybníka Bethesda aneb Pro smilování Boží, kdy se ten anděl zase zjeví

Pomůcky:

bible, zpěvníky, lano, koblihy nebo bonbóny, velký arch papíru, barevné popisovače

Postup:

1.část: společně přečteme text z bible, včetně pozn. c ve 4.verši

2.část: pomocí hry přiblížíme zúčastněným atmosféru boje o prvenství panující v „lázních“ Bethesda, kdy v rozhodující chvíli neznám bratra

Rozdělení rolí: - **38 let nemocný:** svázán lanem = diagnóza asténie, celková tělesná slabost

Anděl Páně: zprostředkovává zjevení bonbónu nebo koblihu

Ostatní: jsou společenství v lázních, čekající na zázrak

Sedí se v kruhu nebo půlkruhu, „anděl Páně“ položí doprostřed pamlsků a smluvené znamení (např. tlesknutí) je signál k závodům, kdo se dobroty zmocní první je uzdraven a již se dalšího boje o milost neúčastní, ostatní mohou čekat na zjevení dalšího dobra=dobrot=koblihu.

Pozor: těžko předvídat, co se při zjevení koblihu semele! V Husovicích první koblihu uchvátil Honza Ženatý, který přišel pozdě, až po čtení z bible, ale „uzdraven“ byl první, a tak se zase jednou potvrdilo ono biblické „poslední budou první“. Gregor – 38let nemocný, přivázaný k židli, byl tak chtivý uzdravení, že při druhém zjevení skočil po koblihu i se židli, a byl jeho! Ovšem Valda mu půlku vyrval. Kluci tak perfektně předvedli atmosféru nelítostného boje, panující v Bethesdě. Já jsem ovšem byla průběhem poněkud překvapena a dostatečně jsem jejich nasazení pro věc neocenovala. Doporučuji nechat atmosféru hry v účastnících postupně doznívat, předčasně nehodnotit, zúčastněným velmi poděkovat.

Vzhledem k tomu, že někteří účastníci jsou schopni nevídaných výkonů i přivázání na židli, snad by bylo vzhledem k bezpečnosti lepší hrát bez židli, v sedě na zemi.

3. část: po písničce se sesednout kolem velkého archu papíru, dát k dispozici popisovače a společně promýšlet atmosféru místa zvaného „Dům milosti“ a význam příběhu. Na papír napište doprostřed hlavní heslo „Bethesda – Dům milosti“. Pak může úvaha probíhat podle následujících bodů. Všechny výpovědi zapisujte na papír.

Rybník byl obestavěn sloupořadím a vznikly jakési lázně. Kolem dokola spousta nemocných čekala na svou životní šanci. Přestože se místo jmenovalo Dům milosti, milost tam byla k máni jen čas od času. Člověk musel mít trpělivost, štěstí, spolehlivého pomocníka, aby se milosti uzdravení dočkal.

a) Vžijte se do role nemocného, máte jet do lázní. Podle jakých kritérií byste se rozhodovali zda jet či nejet? Co je důležité? (s kým, na jak dlouho, bylo by to např. o prázdninách, jak daleko, kolik by to stálo, vážnost zdrav stavu, pověst lázní; mají tam rodiče nějaké známé, aby mohli zařídit protekci; věhlasný lékař, důvěryhodná a úspěšná léčebná metoda...)

b) Podle stanovených kritérií posuďte Bethesda.

c) Vymyslete jiné názvy pro Bethesda, které by více odpovídaly realitě tam panující (dům vrtkavého štěstí, andělovy vary, dům tělovýchovy a sportu; lázně s velmi omezenou pracovní dobou, hlavní doktor má skoro pořád „padla“, je skoro pořád někde pryč, na pracovišti se zjevuje jen čas od času...)

d) Je nějaký rozdíl ve zjevení anděla Páně v lázních a tím, když se tam zjeví v den sobotní Ježíš? (v přístupu k člověku, ve způsobu udělení milosti, uzdravil taky jen jednoho,

proč neuzdravil všechny – podle anamnézy soudím, že se sklonil k tomu nejnubožejšímu, který se už nemůže spoléhat na vlastní sílu, schopnosti a možnosti, za stávajících podmínek v milost uzdravení těžko mohl doufat.

e) Čím Ježíš Židy provokoval? A k čemu?

f) Jaká je role Ježíše v příběhu? (lékaře – provokatéra; s uzdravením 38 let nemocného se mohlo počít klidně do zítřka, nebo ne? Ježíš přichází do Domu milosti právě proto, aby zde demonstroval jinou představu milosti. V sobotu se nesmí mimo jiné uzdravovat (pokud nešlo o život) a nesmí nosit břemena. Lékař přistupuje k nemocnému člověku se snahou mu pomoci, zachránit ho. Úkolem lékaře není člověka potrestat za to, že je nemocen, nebo nejprve zjišťovat jeho vlastní podíl na zavinění nemoci, a podle toho ho buď léčit nebo ne. Můžeš si za to sám, tak trp! Lékař ihned zahajuje resuscitaci a léčbu, snaží se zachránit člověka ze smrti, bez ohledu na míru vlastního zavinění. Až když je člověk z nejhoršího venku a začne se zase stavět na vlastní nohy přichází varování: dej si bacha, mohlo by tě potkat něco horšího.

g) Jaká je role Židů? (soudí podle Zákona, role soudce – soudce soudí na základě zákona, přestoupení musí být kvůli spravedlnosti odsouzeno a potrestáno, nemůže pomáhat provinilci.

h) Jaká je role anděla Páně?

i) Ježíš nechává uzdravenému prostor svobody. Kam asi po svém uzdravení půjde, než ho Ježíš opět v chrámu vyhledá? Vžijte se do situace uzdraveného astenika, člověka celkově zesláblého, který v lázních čeká – možná už jen ze setrvačnosti. Už asi nemá sílu doplazit se do vody, ani odejít pryč, když v Bethesdě je to pro něj – zdá se - bez šance. Spřádal ještě po 38 letech plány, co udělá, až bude uzdraven?

j) Je to bonzování, když uzdravený řekne, že to Ježíš ho uzdravil? Nebo je to jeho vyznání víry a přiznání se k autoritě, která opravdu přináší milost.

k) Co je svinuté lože pod paží uzdraveného, se kterým se promenáduje v chrámu?

(Břemeno, které se nesmí v sobotu nosit, natož se s ním procházet v chrámu; červený hadr na býka; transparent s heslem: rozhodující autoritou mého života je Ježíš, nikoli zákon; důkaz odkazující k Ježíši...)

l) Co horšího by mohlo uzdraveného astenika potkat?

m) Jak je to s pracovní dobou Otce v nebesích? (opravdu pracuje bez přestání?; jak se to projevuje?)

Při uzdravení v sobotu se dostala do konfliktu dvě přikázání Zákona. Kultovní povinnost vůči Bohu s mravní povinností vůči bližnímu. Při takové kolizi jednotlivých ustanovení Zákona platila zásada, že povinnost vůči Bohu má přednost před povinností vůči člověku, pokud nešlo o život. (Ježíš schválně a provokativně uzdravuje v sobotu toho, který když čekal 38 let, tak to klidně mohlo den počkat). Ježíš, průkopník a nositel konzervativní avantgardy posunuje náboženství dopředu. Zvěstuje jiný vnitřní řád tím, že říká – nikoli Boží slávu, ale milosrdenství k člověku přikazuje Zákon. Boží sláva je právě v příklonu k člověku. Tento zákon příklonu k člověku dotáhl Ježíš svou smrtí pro naši záchranu do konce.

Zakončení setkání: účastníkům je potřeba na prvním místě poděkovat, neboť se jim jistě podaří vymyslet lecos nového, čím bude obohacen i sám moderátor setkání. Z takového setkání nad textem se může stát hostina, nabízející širokou škálu podnětů k dalším úvahám.